

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Regiemanagers

Onderwerp:

Voortgangsrapportage onderzoeken en audits per 10-06-2023

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 12-09-2023
Notanummer	: 2023-684
Datum	: 12-09-2023
Programma	: 12 - Algemene dekkingsmiddelen
Portefeuillehouder	: Wethouder Elferink,
Bijlage(n)	: Samenvatting voortgangsrapportage onderzoeken en audits per 10 juni 2023.pdf, Voortgangsrapportage onderzoeken en audits per 10 juni 2023.pdf

Parafering

07-09-2023: Wethouder
05-09-2023: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Agendering

* 08-09-2023: Teammanager Concernstaf en Adjunct-secretaris

* 07-09-2023: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

13-09-2023

B & W d.d.: 12-09-2023

Besluit

1. De 'Samenvatting voortgangsrapportage onderzoeken en audits per 10 juni 2023' vast te stellen
2. De raadsmededeling vast te stellen
3. De samenvatting voortgangsrapportage en de raadsmededeling aan te bieden aan de auditcommissie
4. De samenvatting voortgangsrapportage en de raadsmededeling na behandeling in de auditcommissie aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

Conform de Financiële verordening gemeente Deventer en de Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Deventer worden de resultaten van de uitgevoerde audits en onderzoeken ter kennis van de raad gebracht. De samenvattende rapportage geeft de stand van zaken weer over uitgevoerde en onderhanden zijnde onderzoeken en audits per 10 juni 2023.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Het beoogde resultaat van de onderzoeken en audits is het realiseren van inzicht in termen van risico's, doelmatigheid, doeltreffendheid, rechtmatigheid en getrouwheid. Het omzetten van deze inzichten in maatregelen die leiden tot een verbeterde, effectievere en efficiëntere bedrijfsvoering.

Kader

- * Artikel 212 en 213a GW
- * Financiële verordening (art. 212 GW)
- * Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (art. 213a GW)
- * Intern auditcharter

Betrokken partijen en participatie

De audits en onderzoeken beslaan de gehele gemeente, zoals vastgelegd in het auditplan. De wettelijke voorgeschreven en uitgevoerde onderzoeken en audits dienen onder andere om de controle op de rechtmatigheid, getrouwheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur te versterken.

Argumenten voor en tegen

Voor:

Afleggen van verantwoording door het college
Inzicht in de bedrijfsvoering in termen van doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid

Tegen:

Geen

Financiële consequenties en dekking

Niet van toepassing

Openbaarmaking en communicatie

Aanpak en uitvoering

Bij het opstellen van het jaarlijkse auditplan wordt rekening gehouden met de bevindingen van de uitgevoerde onderzoeken en audits. Tevens wordt op een planmatige en systeemgerichte wijze getoetst op de uitvoering van de verbetervoorstellen en verbeteracties. Deze samenvatting zal ter kennisname worden aangeboden aan de auditcommissie en accountant en na behandeling in de auditcommissie worden aangeboden aan de raad.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Voortgangsrapportage onderzoeken en audits per 10-06-2023		
Nummer	2023-684	Portefeuillehouder	Wethouder Elferink,
Team	DEV-RM	Datum	12-09-2023

Inleiding

Conform de Financiële verordening gemeente Deventer en de Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Deventer worden de resultaten van de uitgevoerde audits en onderzoeken ter kennis van de raad gebracht. De memo geeft een samenvatting weer van de stand van zaken over uitgevoerde en onderhanden zijnde onderzoeken en audits per 10 juni 2023.

Kader

- * Artikel 212 en 213a GW
- * Financiële verordening (art. 212 GW)
- * Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (art. 213a GW)
- * Intern auditcharter

Kern van de boodschap

De samenvatting toont de voortgang van onderzoeken en audits per 10 juni 2023.

Nadere toelichting

Deze samenvatting is een momentopname en is een vervolg op de eerder uitgebrachte samenvatting met de stand per 10 februari 2023. De weergegeven onderzoeken en audits worden conform de opgenomen planning afgerond. Een enkel onderzoek is voorzien van een bijgestelde einddatum. De auditwerkzaamheden zijn uitgevoerd binnen de kaders van het auditcharter en conform het Auditplan 2023.

Voortgangsrapportage

Onderzoeken en audits

Stand per 10 juni 2023

Samenvatting

M. Hobbij
Concerncontroller
Juli 2023

Inhoudsopgave

1	Inleiding en samenvattend beeld	3
2	Onderzoeken	3
3	Fiscale audits	7
4	Verbijzonderde Interne Controle (VIC)	9

1 Inleiding en samenvattend beeld

De gemeente dient op het gebied van doeltreffendheid, doelmatigheid, rechtmatigheid en getrouwheid controles uit te voeren conform het gestelde in de Gemeentewet en de Wet dualisering gemeentebestuur. Op basis van deze genoemde wetten heeft de gemeenteraad financiële- en controleverordeningen opgesteld (artikel 212, 213 en 213a Gemeentewet).

Naast de hierboven weergegeven wettelijke verplichtingen worden er in opdracht van de directie en op verzoek van het lijnmanagement ook overige onderzoeken t.b.v. de bedrijfsvoering uitgevoerd. Daarnaast kan de concerncontroller ook zelf onderzoeken initiëren.

Deze beknopte rapportage omvat de voortgang van de uitgevoerde, onderhanden zijnde en nog uit te voeren onderzoeken en audits. Deze rapportage is een vervolg op de eerder uitgebrachte voortgangsrapportage en toont het beeld over 2023. Basis hiervoor is het Auditplan 2023.

Met betrekking tot het boekjaar 2023 voert Bakertilly Business Advisory, in opdracht van de gemeente Deventer, de VIC (Verbijzonderde Interne Controle¹) uit voor de relevante processen; dit in aanvulling op de jaarrekeningcontrole door Bakertilly Accountants.

Stand van zaken per 10 juni 2023

De geplande onderzoeken en audits zijn of worden uitgevoerd conform het jaarlijkse auditplan. In deze rapportage zijn die onderzoeken en audits opgenomen die vermeld zijn in het auditplan 2023. De auditwerkzaamheden zijn uitgevoerd binnen de kaders van het auditcharter.

De volgende audits zijn uitgevoerd/afgerond.

- 213A onderzoek verkeersveiligheid

- Follow-up Kwetsbare functies 2022/2023
- Follow-up Frauderisicoanalyse 2022/2023
- Follow-up IT Audit

In uitvoering zijn de projecten

- 213A onderzoek Wmo Hulpmiddelen

Nog uit te voeren later in het jaar

- Follow-up Kinderopvang
- Follow-up Initiatiefase grote projecten
- Follow-up Kwetsbare functies 2023/2024
- Follow-up Frauderisicoanalyse 2023/2024

De volgende fiscale audits zijn uitgevoerd/afgerond:

- BTW/BCF: Thema Parkeren

In uitvoering:

- Loonheffingen: aangifte loonheffingen

Nog uit te voeren later in het jaar:

- Thema Vastgoed
- Thema Belastingpositie en opwekking

Het boekjaar 2023 is het eerste jaar van de rechtmatigheidsverantwoording (RV). Ons VIC-programma is hier een belangrijke onderlegger van. De VIC voor 2023 is inmiddels opgestart.

In deze rapportage treft u de bevindingen aan over de periode januari 2022 t/m december 2022. De definitieve eindrapportage 2022 hebben wij in mei 2023 ontvangen. In 3 perioden zijn de verbijzonderde controles uitgevoerd: in derde kwartaal 2022 over de periode januari 2022 t/m mei 2022, in het vierde kwartaal over de periode juni 2022 t/m oktober 2022 en in januari/februari 2023 de afsluitende werkzaamheden inclusief de maanden november en december 2022.

---

¹ Gericht op de getrouwe en rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties (de opzet, het bestaan en de werking van relevante beheersmaatregelen binnen de financiële processen).

2 Onderzoeken

Planning auditplan 2023

In het auditplan 2023 is de volgende planning voor onderzoeken opgenomen.

Onderwerp	Auditplan 2023	Bijgesteld	Einddatum	Status
ENSIA audit 2023	3 ^e kwartaal 2023 – 2 ^e kwartaal 2024	--	2 ^e kwartaal 2024	NOG UIT TE VOEREN
Follow-up Kwetsbare functies 2022/2023	1 ^e kwartaal 2023	--	1 ^e kwartaal 2023	AFGEROND
Follow-up Frauderisicoanalyse 2022/2023	1 ^e kwartaal 2023	--	1 ^e kwartaal 2023	AFGEROND
213A onderzoek verkeersveiligheid	4 kwartaal 2022/1 ^e kwartaal 2023	-	1 ^e kwartaal 2023	AFGEROND
213A onderzoek Wmo Hulpmiddelen	2 ^e en 3 ^e kwartaal 2023	-	3 ^e kwartaal 2023	IN UITVOERING
Follow-up Kinderopvang	3 ^e kwartaal 2023	-	3 ^e kwartaal 2023	NOG UIT TE VOEREN
Follow-up Initiatiefase grote projecten	4 ^e kwartaal 2023	-	4 ^e kwartaal 2023	NOG UIT TE VOEREN
Follow-up Kwetsbare functies 2023/2024	4 ^e kwartaal 2023/1 ^e kwartaal 2024	-	1 ^e kwartaal 2024	NOG UIT TE VOEREN
Follow-up Frauderisicoanalyse 2023/2024	4 ^e kwartaal 2023/1 ^e kwartaal 2024	-	1 ^e kwartaal 2024	NOG UIT TE VOEREN
Follow-up IT-audit	4 ^e kwartaal 2022	1 ^e kwartaal 2023	1 ^e kwartaal 2023	AFGEROND

ENSIA-audit

De ENSIA-audit 2023 start op 1 juli 2023 met het beschikbaar komen van de ENSIA vragen. Stand van zaken 10 juni 2023: De voorbereidingen zijn in volle gang. Veranderingen in de ENSIA-audit de WOZ (belastingen) is uit de ENSIA-audit gehaald (De waarderingskamer heeft een pauze ingelast om te kijken hoe en wanneer de WOZ weer bij de ENSIA-audit onder te brengen). Nieuw in de ENSIA-audit is dat nu ook de werking wordt meegenomen in de audit. Let op dit is in 2023 nog geen verplichting, maar wordt verplicht in 2024. Per 1 mei 2024 moet de ENSIA-audit zijn afgerond.

Follow-up Kwetsbare functies 2022/2023

Conform de 'Basisnormen integriteit van openbaar bestuur en politie', dient iedere overheidsorganisatie beschikken over een actuele inventarisatie (lijst) van kwetsbare functies. In 2021 is het traject 'kwetsbare functies' afgerond. Dit vindt zijn oorsprong in een in 2019 uitgevoerd onderzoek naar de kwetsbare functies gezien vanuit de perspectieven integriteit en continuïteit. Op basis hiervan is een uitvoeringsplan opgesteld dat voorziet in het mitigeren van de kwetsbaarheid. In de eindrapportage van december 2021 zijn de kwetsbaarheden in een heatmap zichtbaar en zijn mitigerende maatregelen door het teammanagement benoemd en dit in hun verbeter- of ontwikkelplannen voor 2022 geborgd. In het 4^e kwartaal

2022/1^e kwartaal 2023 is de opzet, bestaan en werking van de getroffen maatregelen onderzocht.

Stand van zaken 10 juni 2023: het onderzoek is afgerond

Follow-up Frauderisico Analyse

In de 2020 heeft een uitgebreide frauderisico-analyse plaatsgevonden. Dit was geïntegreerd in het traject 'kwetsbare functies' aangezien beide onderwerpen zeer nauw verbonden zijn. Ook dit onderdeel is eind 2021 afgerond en beschikt de gemeente nu over een complete en actuele analyse, inclusief het onderdeel misbruik & oneigenlijk gebruik en corruptie. In de eindrapportage van december 2021 zijn de kwetsbaarheden in een heatmap zichtbaar en zijn mitigerende maatregelen door het teammanagement benoemd en dit in hun verbeter- of ontwikkelplannen voor 2022 geborgd. In het 4^e kwartaal van 2022/1^e kwartaal 2023 is de opzet, bestaan en werking van de getroffen maatregelen onderzocht.

Stand van zaken 10 juni 2023: het onderzoek is afgerond.

213A Onderzoek verkeersveiligheid

Het algemene doel van het onderzoek is om inzichtelijk te maken hoe verkeersveiligheid beleidsmatig is opgezet, op welke wijze dit beleid wordt vertaald naar infrastructurele projecten of onderhoud en de wijze waarop de risico's in kaart worden gebracht.

Stand van zaken 10 juni 2023: het onderzoek is afgerond.

213A Onderzoek Wmo Hulpmiddelen

Het doel van het onderzoek is om inzichtelijk te krijgen hoe de gemeente Wmo hulpmiddelen inzet, wat de bijdrage is aan de ondersteuning in zelfredzaamheid en participatie van haar inwoners en hoe de bijdrage eventueel verbeterd kan worden dan wel anders zou kunnen ter bevordering van de doelmatigheid en doeltreffendheid.

Stand van zaken 10 juni 2023 het deskresearch is afgerond en de interviews zijn voor het grootste gedeelte ingepland. Onderzoek ligt op koers.

Follow-up Kinderopvang

In 2021 is het 213a onderzoek uitgevoerd naar kinderopvang en -kindregelingen. Het doel van het onderzoek was om inzichtelijk te krijgen op welke wijze uitvoering wordt gegeven aan de 'Herziene verordening

gemeentelijke kindregelingen Deventer 2019/2020'; de 'Beleidsregels toezicht en handhaving Wet Kinderopvang 2020' en 'Het beleidsplan VVE 2017-2021' en hoe deze eventueel verbeterd kan worden dan wel anders zou kunnen ter bevordering van de doelmatigheid en doeltreffendheid.

De vraagstelling die hierbij hoorde was: *Wordt er gewerkt volgens de interne regelgeving van Kinderopvang en – regelingen en leidt dit tot doelmatigheid en doeltreffendheid?*

In 2023 onderzoeken wij de opzet, bestaan en werking van de getroffen maatregelen.

Follow-up Initiatiefase grote projecten

In 2017 is het 213a onderzoek uitgevoerd naar de initiatiefase van grote projecten. Het doel van het onderzoek was om inzichtelijk te krijgen welke elementen meegenomen worden in de initiatieffase (0 fase) van grote projecten en welke elementen eventueel toegevoegd / verbeterd kunnen worden dan wel anders zouden kunnen ter bevordering van de doelmatigheid en doeltreffendheid. De constatering in het onderzoek hebben betrekking op welke elementen in de initiatiefase zijn meegenomen en aspecten die zeer effectief zijn en dus altijd in de initiatieffase een rol spelen en ingezet moeten worden. In 2022 onderzoeken wij de opzet, bestaan en werking van de getroffen maatregelen.

Deze follow-up sluit ook aan bij het in 2021 uitgevoerde onderzoek naar de opzet en werking van de leidraad Grote Projecten.

Stand van zaken 10 juni 2023: Het onderzoek kan nog niet worden uitgevoerd en is in afwachting van het onderzoek evaluatie Viking en het interne onderzoek leidraad grote projecten. Dit moet eerst in de raad behandeld worden. Het onderzoek staat op de planning in het 4^e kwartaal 2023.

Follow-up Kwetsbare functies 2023/2024

Dit onderzoek wordt gelijktijdig uitgevoerd met het onderzoek Fraude Risico Analyse. De gemeente is verplicht een onderzoek uit te voeren naar de Kwetsbare Functies en een Frauderisico-analyse uit te voeren. Dit zal een vervolg zijn op eerdere onderzoeken naar dit thema. De laatste is uitgevoerd in het 4^e kwartaal 2023 en het 1^e kwartaal van 2023. Gekeken zal worden op de aanbevelingen zijn opgevolgd en of er ook nieuwe ontwikkelingen zijn die van het belang zijn voor het onderzoek.

Follow-up Frauderisico Analyse

Dit onderzoek wordt gelijktijdig uitgevoerd met het onderzoek Kwetsbare Functies. Ook de accountant vindt het monitoren van de ontwikkeling van de geïdentificeerde frauderisico's en het jaarlijks uitvoeren van een frauderisico-analyse randvoorwaardelijk. Daarnaast geldt dat de accountants vanaf controlejaar 2022 verplicht zijn in hun controleverklaring te rapporteren over hun werkzaamheden op het gebied van fraude en continuïteit. Zie ook onderzoek follow-up kwetsbare functies 2023/2024.

Boardletter 2022 / Accountantsverslag 2022

Bakertilly heeft de interim controle 2022 ook afgerond (inclusief de IT-audit) in november 2022; de definitieve boardletter 2022 is in december 2022 opgeleverd.

Het Accountantsverslag met betrekking tot de jaarrekening 2022 is in definitieve vorm verstrekt aan de gemeente op 27 juni 2023.

IT Audit rapportage

Bakertilly heeft in het eerste kwartaal 2023 haar IT audit afgerond. Als onderdeel van de boardletter zijn ook de belangrijkste bevindingen vanuit de IT audit opgenomen. In overleg met de concerncontroller en IT auditor van Bakertilly zijn deze bevindingen vertaald in mogelijke oplossingen/maatregelen. Deze maatregelen zijn besproken. Deze maatregelen betreffen gedeeltelijk organisatie brede maatregelen / oplossingen. Deze maatregelen/oplossingen zullen wij verder oppakken in 2023.

3 Fiscale audits

Planning fiscale audit 2023

In het auditplan 2023 is de volgende planning voor fiscale audits opgenomen.

Onderwerp	Auditplan 2022	Bijgesteld	Einddatum	Status
BTW/BCF				
Thema Parkeren	1 ^e kwartaal 2023	-	1 ^e kwartaal 2023	AFGEROND
Thema Vastgoed	3 ^e kwartaal 2023	-	3 ^e kwartaal 2023	NOG UIT TE VOEREN
Loonheffingen				
Thema Aangifte loonheffingen	2 ^e kwartaal 2023	-	2 ^e kwartaal 2023	ONDERHANDEN
Energiebelasting				
Thema Belastingpositie en opwekking	4 ^e kwartaal 2023	-	4 ^e kwartaal 2023	NOG UIT TE VOEREN

BTW/BCF – Thema Parkeren

De Gemeente Deventer biedt de burger verschillende mogelijkheden om te parkeren voor zowel de auto, de motor als de fiets. De Wet op de omzetbelasting kent voor het parkeren twee fiscale regimes. Het zogenaamde **straatparkeren** – De gemeente Deventer geeft gelegenheid tot parkeren in de openbare ruimte zonder dat daarbij een fysieke barrière (bijvoorbeeld slagboom) dient ter verzekering van de betaling van het parkeergeld (de gemeente als overheid). Het zogenaamde **slagboomparkeren** – De gemeente Deventer geeft gelegenheid tot parkeren waarbij een fysieke barrière dient ter verzekering van de betaling van het parkeergeld. Het gaat hierbij om parkeerterreinen en parkeergarages die zijn voorzien van slagbomen of elektronisch sluitende deuren (de gemeente als ondernemer).

De gemeente Deventer heeft verschillende parkeergarages in eigen beheer en kent middels zones verschillende gebieden waar in de openbare ruimte tegen

betaling kan worden geparkeerd. Daarnaast worden parkeervergunningen en abonnementen verstrekt en kan door de burger op verschillende manieren worden betaald voor het parkeren. De verschillende vormen van parkeren in combinatie met de verschillende methoden van betaling en het onderscheid in twee fiscale regimes, maakt de registratie, inning, financiële- en fiscale verantwoording van al die transacties complex. In het kader van self-assessment op het gebied van fiscaal control is met deze geplande audit onderzocht of gemeente Deventer bij het uitvoeren van de activiteiten inzake parkeren rekening houdt met de vigerende wet- en regelgeving. Hiervoor is beleidsonderzoek uitgevoerd en is een steekproef genomen onder de inkomende- en uitgaande geldstromen.

De bevindingen, aanbevelingen en beheersmaatregelen van dit onderzoek zijn opgenomen in het rapport ‘Onderzoek fiscale verantwoording parkeren – gemeente Deventer’ (juni 2023). Op verzoek is dit rapport beschikbaar bij de fiscale functie.

Loonheffingen – Thema aangifte loonheffingen

Met de aangifte loonheffingen wordt maandelijks per medewerker een kleine 100 gegevens doorgegeven aan de Belastingdienst. De aangifte loonheffingen geeft een goed beeld in hoeverre de organisatie in control is als het gaat om de salarisadministratie en de administratieve vereisten. De aangifte loonheffingen is het sluitstuk van de administratieve verwerking van betalingen aan (ex)medewerkers, het aantal verloonde uren, opgebouwde rechten en de grondslagen voor de af te dragen loonheffingen. Door middel van data-analyse kan gesignaleerd worden of mogelijk punten in de aangifte loonheffingen onjuist zijn. Naast de Belastingdienst maken ook andere organisaties zoals het UWV, CBS, pensioenfondsen gebruik van data die wordt verstrekt met de aangifte loonheffingen. Het is van belang dat de gegevens juist en volledig zijn. In het kader van fiscale beheersing (Horizontaal Toezicht) en het afgeven van de rechtmatigheidsverklaring vanaf 2021, is het op orde hebben van data die via de aangifte wordt aangeleverd een belangrijke graadmeter. Deze audit geeft door middel van data-analyse inzicht in de kwaliteit van de data die in de aangifte loonheffingen is opgenomen. De bevindingen, aanbevelingen en beheersmaatregelen van dit onderzoek worden opgenomen in een rapport. In april is gestart met de voorbereidingen van deze audit. Begin mei zijn twee fiscaal adviesbureaus benaderd voor ondersteuning bij het uitvoeren van de data-analyse op een aangifte loonheffingen 2023 van de gemeente Deventer. De verwachting is dat deze audit aangifte loonheffingen in het tweede kwartaal van 2023 wordt uitgevoerd en afgerond.

BTW/BCF Thema Vastgoed

In 2018 zijn voor het laatst de huurcontracten van alle gemeentelijke panden beoordeeld. De wijze waarop de gemeente Deventer een pand verhuurd kan gevolgen hebben voor het wel of niet kunnen terugvragen van inkoop-btw. Echter een keuze voor een bepaalde gewenste vorm van verhuur is niet vrij. Hieraan zijn fiscale voorwaarden verbonden.

In 2023 gaan we de lopende huurcontracten inventariseren en beoordelen. Daarbij wordt getoetst of het gebruik van het pand overeenkomt met de intentie van de huurovereenkomst. Oftewel is de btw-labeling van de huurovereenkomst juist? Hierbij zal tevens worden onderzocht of de servicekosten voor de btw juist worden verantwoord. Wanneer de btw-labeling en gebruik van de panden zijn

geïnventariseerd wordt getoetst of er mogelijkheden zijn voor optimalisatie door bijvoorbeeld te opteren voor belaste verhuur. In deze situatie kan de inkoop-btw van onder andere de onderhoudskosten worden teruggevraagd via de btw-aangifte. Een tweede onderdeel van deze audit is de beoordeling van de btw-behandeling ten aanzien van de aan- en verkoop van panden. De btw-regels rondom de aan- en verkoop van vastgoed (inclusief beperkte rechten en ruil) zijn zeer complex. Daarnaast komt daar de samenloop met de overdrachtsbelasting bij en dit maakt het nog complexer. In 2023 gaan we de relevante werkprocessen met betrekking tot aan- en verkoop van panden inventariseren en beschrijven. Daarbij wordt beoordeeld op welke wijze de fiscale functie in de processen kan worden geïntegreerd. Het doel hiervan is om in een vroeg stadium fiscale risico's te identificeren zodat tijdig beheersmaatregelen kunnen worden genomen. In beide trajecten wordt aandacht besteed aan het actualiseren en borgen van fiscale kennis bij de medewerkers die in de lijn direct betrokken zijn bij het aan- en verkoopproces van panden.

Thema Belastingpositie en energieopwekking

Belastingpositie

In deze audit wordt de positie met betrekking tot de energiebelasting vastgesteld. Het risico bestaat dat te veel energiebelasting wordt betaald of dat teruggaveverzoeken niet/niet tijdig worden ingediend. Dit kan worden voorkomen door het component energiebelasting op de nota's van de energieleverancier te controleren, nagaan of de gemeente Deventer in aanmerking komt voor een teruggaveverzoek energiebelasting en te onderzoeken of het mogelijk is om het aantal elektriciteits- en/of gasaansluitingen bij meerdere aansluitingen in een pand terug te brengen.

Opwekking energie - Energiebelasting

De gemeente Deventer wekt mogelijk energie op met zonnepanelen op panden die niet bij haarzelf in gebruik zijn. Het risico bestaat dat er een belastingplicht is, omdat de opgewekte elektriciteit wordt geleverd aan de huurder van de betreffende panden (voor zover niet-woningen). Bij verbruik van zelf opgewekte energie binnen een gebouw waar eveneens derde partijen zijn (zonder eigen energieaansluiting) volgt mogelijk belastingplicht voor de energiebelasting. Door middel van deze audit worden de energieleveranties aan derden geïnventariseerd en wordt bekeken of er sprake is van belastingplicht voor de energiebelasting.

Tevens wordt in deze audit onderzocht of er sprake is van fiscale effecten met betrekking tot de omzetbelasting (btw/bcf). In deze audit wordt geïnteriseerd wat er aan energiebelasting wordt betaald/teruggevraagd en welke panden in het bezit zijn van zonnepanelen. Vervolgens worden de risico's en kansen met

betrekking tot de energiebelasting en omzetbelasting in beeld gebracht. Van de uitkomst van dit onderzoek wordt een rapport opgesteld.

4 Verbijzonderde Interne Controle (VIC)

Met betrekking tot het boekjaar 2022 voert BakerTilly Business Advisory, in opdracht van de gemeente Deventer, de VIC uit voor de relevante processen; dit in aanvulling op de jaarrekeningcontrole door BakerTilly Accountants.

De verbijzonderde interne controle is gericht op het verkrijgen van inzicht vanuit de eigen organisatie in tenminste de getrouwe en rechtmatige toestandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, zoals deze in de jaarrekening tot uitdrukking komen. Hierbij wordt onder meer aandacht geschonken aan de opzet, het bestaan en de werking van relevante beheersmaatregelen, alsmede de risico's die aanwezig zijn voor wat betreft de eerdergenoemde genoemde aspecten van getrouwheid en rechtmatigheid.

Het boekjaar 2022 gebruiken we -evenals het boekjaar 2021 als proefjaar voor de rechtmatigheidsverantwoording (RV); deze is met ingang van het boekjaar 2023 verplicht (Besluit tweede kamer 31 mei 2022).

De VIC wordt door BakerTilly Business Advisory uitgevoerd in nauw overleg met de teams en de externe accountant Bakertilly Accountants waarbij de door BakerTilly Accountants geselecteerde dossiers, gecontroleerd worden. De accountant bepaalt het aantal dossiers dat minimaal gecontroleerd moet worden op basis van hun risico-inschatting. De dossiercontroles c.a. worden vervolgens kenbaar gemaakt aan de teams, zij verzamelen de benodigde documentatie en

BakerTilly Business Advisory gaat op basis van vooraf afgestemde controlelijsten de VIC verrichten.

In 3 perioden zijn de verbijzonderde controles uitgevoerd: in derde kwartaal 2022 over de periode januari 2022 t/m mei 2022, in het vierde kwartaal over de periode juni 2022 t/m oktober 2022 en in januari/februari 2023 de afsluitende werkzaamheden inclusief de maanden november en december 2022.

In onderstaand overzicht is de status weergegeven van de VIC en de bevindingen over de periode januari 2022 t/m december 2022. De definitieve tussentijdse rapportage-bevindingen zijn ontvangen op 3 november 2022.

Begin maart 2023 is het definitieve rapport VIC ontvangen wat mede de input is voor de op te stellen rechtmatigheidsverantwoording (RV). Het boekjaar 2022 is voor de gemeente Deventer zoals eerder aangegeven het tweede proefjaar voor de RV.

Verbeteringen vanuit de VIC

Baker Tilly heeft 12 onderdelen betrokken in de VIC jan t/m oktober 2022. Vanuit deze onderdelen hebben zij met betrekking tot 1 onderdeel wel -tussentijdse en eind-bevindingen - die erop wijzen dat verbeteringen noodzakelijk zijn: dit betreft het proces Sociaal Domein: Jeugd.

Overzicht van gecontroleerde onderdelen door BakerTilly Business Advisory: VIC januari t/m december 2022.

Gecontroleerde onderdelen	Conclusies	Bevindingen
Baten – Overige Baten	Eén post niet getrouw als gevolg van toerekening aan de onjuiste periode. De rest van de steekproef akkoord	Voor 1 van de gecontroleerde dossiers is vastgesteld dat de geleverde prestatie in boekjaar 2021 is verantwoord als opbrengst 2022 ad 405.938 euro. Facturatie kon eerst plaatsvinden in maart 2022 omdat toen de volledige en juiste informatie beschikbaar was.
Lasten – Subsidies en verbonden partijen	Getrouw en financieel rechtmatig	Er zijn bij een aantal subsidieverstrekingen bijzonderheden geconstateerd rondom de formele rechtmatigheden op naleving ASV. De formele aspecten die niet in alle

Gecontroleerde onderdelen	Conclusies	Bevindingen
	maar met formele onrechtmatigheden op naleving ASV.	gevallen juist zijn toegepast betreffen onder andere het niet tijdig indienen van de aanvraag, het niet tijdig verlenen, niet aanleveren tussentijdse rapportage door subsidienemer, niet tijdig indienen van de aanvraag tot vaststelling; indienen van jaarrekening andere verklaring dan vereist.
Lasten – Inkopen en salarisproces	1 post niet getrouw, financieel rechtmatig maar met formele onrechtmatigheden	Bij één dossier is vastgesteld dat de inkoop in het verkeerde jaar is verantwoord. Formele onrechtmatigheden door in een aantal gevallen het ontbreken van een prestatie akkoord verklaarder (PAV) bij het afhandelen van een inkoopfactuur.
Lasten – Participatiewet	Getrouw en rechtmatig	--
Lasten – Bijzondere Bijstand	Getrouw en rechtmatig	--
Lasten – Energiekosten	Getrouw en rechtmatig	--
Lasten – Sociaal Domein: WMO	Getrouw en rechtmatig.	--
Lasten – Sociaal Domein: Beschermd Wonen	Getrouw en rechtmatig.	--
Lasten – Sociaal Domein: Jeugd	Getrouw en financieel onrechtmatig (financiële onzekerheid van € 836.000).	Sociaal Domein Jeugd kon niet worden vastgesteld dat de toekenning bij één dossier aan de geldende wet- en regelgeving voldoet en is de uitbetaling als financieel onzeker aangemerkt. Dit leidt op basis van extrapolatie tot een financiële onzekerheid van € 836.000.
Lasten – EU-Aanbestedingen	Getrouw en financieel onrechtmatig.	Een beperkt aantal gemeentelijke inhuurtrajecten met een inkoopwaarde van in totaal € 990.000 waarbij niet de juiste procedure is gevolgd en een tweetal niet inhuur gerelateerde rechtmatigheidsfouten met een last van € 306.000 (oude rechtmatigheidsfout automatisering van €131.000 en uitbestede dienstverlening vergunningsaanvragen van €174.000).
Balans – Materiele Vaste Activa	Getrouw en rechtmatig maar met formele onrechtmatigheid	Formele onrechtmatigheid als gevolg van goedkeuren van een factuur door een PAV.
Balans - Grondexploitatie	Getrouw en rechtmatig maar met formele onrechtmatigheid	Geen materiele bijzonderheden geconstateerd. Enkele PAV niet opgenomen in het systeem DOWR-FA maar terecht deze rol vervuld.